Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

897

Vragen van het lid **Van Gerven** (SP) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat de Nationale ombudsman de bezuinigingen op de thuiszorg in Enschede onderzoekt* (ingezonden 13 november 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 16 december 2015)

Vraag 1
Wat vindt u ervan dat de Nationale ombudsman gaat onderzoeken of de gemeente Enschede volgens de regels heeft gehandeld bij het bezuinigen op het aantal uren huishoudelijke verzorging? Kunt u uw antwoord toelichten?[1]

Antwoord 1
Ter beantwoording van uw vraag heb ik contact opgenomen met de Nationale ombudsman (No). Uit de informatie die de No heeft verstrekt, blijkt dat vooralsnog geen sprake is van een regulier No-onderzoek. Het burgerinitiatief Sociaal Hart Enschede heeft signalen gegeven aan de No over de uitvoering van de Wmo door gemeente Enschede. Het gaat daarbij niet om concrete klachten over de handelwijze van de gemeente. Dit betekent dat de No niet de mogelijkheid heeft om gebruik te maken van zijn bevoegdheid een onderzoek in te stellen op basis van een klacht.
Naast onderzoek op basis van een klacht, kan de No ook uit eigen beweging een onderzoek instellen. De No heeft er vooralsnog voor gekozen dit niet te doen, omdat er momenteel al een intern onderzoek door de klachtcoördinator van de gemeente Enschede gaande is. In december komen hiervan de uitkomsten beschikbaar.
In januari 2016 zullen medewerkers van de No naar Enschede gaan om daar spreekuur te houden. Er wordt daarbij gesproken met inwoners en met de gemeente. Op basis van de informatie die de No tijdens dit spreekuur krijgt, zal hij beoordelen of hij een onderzoek gaat uitvoeren.

[1] http://www.volkskrant.nl/binnenland/ombudsman-onderzoekt-korting-thuishulp-enschede~a4181516/

ah-tk-20152016-897
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Vraag 2
Hoe oordeelt u over de berichtgeving dat een groot gedeelte van de ruim 5.000 mensen die thuiszorg ontvangen in Enschede geen keukentafelgesprek heeft gehad? Hoe verhoudt dit zich met uw eerdere uitspraken dat gemeenten de huishoudelijke verzorging niet zo maar kunnen schrappen zonder eerst zorgvuldig onderzoek gedaan te hebben? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2
De Wmo 2015 gebiedt gemeenten zorgvuldig onderzoek te verrichten bij besluitvorming over huishoudelijke hulp. Uit navraag bij de gemeente Enschede blijkt het volgende. De gemeente is in de zomer van 2014 begonnen met het schriftelijk informeren van de overgangscliënten over de aanstaande veranderingen in de huishoudelijke hulp. Vervolgens heeft de gemeente in oktober en november 2014 inloopmiddagen georganiseerd voor alle overgangscliënten, waarbij ook de mogelijkheid tot het stellen van vragen werd geboden. Voorafgaand aan het nemen van de beschikkingen hebben in 1.500 gevallen consulenten van de gemeente cliënten bezocht. In de andere gevallen kon de gemeente op basis van recente informatie een beschikking nemen. Eind december 2014 heeft de gemeente alle betrokken cliënten een beschikking voor 2015 toegezonden. Bij alle nieuwe aanvragen hebben wel gesprekken plaats gevonden bij de aanvragers thuis.
De gemeente Enschede heeft 170 bezwaren ontvangen tegen huishoudelijke hulpbeschikkingen. In alle gevallen is de gemeente met de betrokken zorgaanbieder en cliënt in gesprek gegaan om te bezien wat er gedaan moet worden. Ik vertrouw er op dat de gemeente daarbij zorgvuldig zal handelen en waar nodig haar besluitvorming zal aanpassen.

Vraag 3
Hoeveel klachten uit welke gemeenten heeft de Nationale ombudsman sinds 1 januari 2015 ontvangen over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)? Kunt u de Kamer hierover informeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
De No heeft mij geïnformeerd dat hij sinds 1 januari 2015 242 klachten over 111 verschillende gemeenten heeft ontvangen over de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Voor het overzicht verwijs ik u naar de door hem hiertoe aan mij verstrekte bijlage[2].

Vraag 4
Vindt u het wenselijk dat gemeenten zoals Enschede werken via een «schoon» of «leefbaar» huis, terwijl dit een subjectief begrip is, omdat elke situatie anders is? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4
Het staat gemeenten vrij om bij hun beleid inzake huishoudelijke hulp eigen terminologie te gebruiken, zolang zij bij uitvoering van hun wettelijke taken voldoen aan de eisen die de Wmo aan hen stelt. Hoewel natuurlijk altijd discussie mogelijk is over de precieze strekking van beide begrippen, ben ik van oordeel dat schoon en leefbaar voldoende geschikte termen zijn om het gewenste resultaat van huishoudelijke hulp te omschrijven. Daarbij is wel van belang dat gemeenten er voor zorg dragen dat de concrete resultaten met betrekking tot «schoon en leefbaar» worden vastgelegd.

Vraag 5
Deelt u de mening dat huishoudelijke verzorging meer is dan een schoon huis, omdat het sociale contact en de sociale controle op het welzijn van zorgbehoevende mensen door thuiszorgmedewerkers van essentieel belang is? Zo ja, bent u bereid het beleid van gemeenten die werken met de definitie van een schoon en leefbaar huis te laten wijzigen? Zo nee, waarom niet?

[2] Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

Antwoord 5
Gemeenten dienen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 cliënten passende ondersteuning te bieden. Deze passende ondersteuning moet recht doen aan de persoonlijke omstandigheden van de individuele cliënt. De sociale omgeving, de woonsituatie en de gewenste ondersteuning verschilt immers per individueel geval. Dit kan onder meer betekenen dat de gewenste ondersteuning de vorm heeft van een schoon en leefbaar huis. Het is derhalve niet wenselijk om gemeenten de mogelijkheid tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening die is gericht op een schoon en leefbaar huis te ontnemen.